

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
12 iulie 2023**

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nùmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

Jekhvar, jekh manuś kamlās te dikhel sar si lesqe čhave: o Mاريو, o Sorin, o Aron thaj o Florin. Akhardās len *texarinθe* pesθe thaj dinās *sarkonesqe* po jekh *kaisa*. Palal kadaja, o manuś gelās p-o kīmpo, mukhindoј pesqe čhaven te keren penqe bută thaj te nakhaven penqo dīves sar kamen von. Rătăqe, kana avilās palpale, o manuś akhardās pesqe štare čhaven thaj pučhlās len:

– Mاريو, phen manqe so kerdăn tire kaisača?

– So te kerav, mirro dadorro, xalem la thaj naisarav tuqe. Sas but lači. Lôm, palal kodoja, o sumburo, *čhovdem* les anθ-i phuv palal o kher, *tindărdem* o than thaj azukerav te baröl kothe jekh šukar thaj *pherrvali* kaisalin.

– Mišto kerdăn, mirro čhavo, me patăv zoreales kaj aresesa jekh lačo *xulaj*.

– Haj tu, phendās karing o Sorin, so kerdăn tire kaisača?

– Xalem la. Sas but lači, peki...

– Thaj palal kodoja?

– Čhudindem laqo sumburo thaj gelem dajaθe te maj mangav aver kaise, ke na sas manqe dōsta jekh *kaisa*.

– Mirrea čhavea, phendās o dad *rušača* anθ-o *vak*, te dikhes te na areses jekh *bičajlo* manuś ke „o bičajlo maj but xasarel thaj o khandino maj but našel”.

– Tuqe, čajlās tuqe i *kaisa*, sas lači?

– Na žanav, phenel o Aron.

– Sar na žanes, so kerdăn lača?

– Bikindem la. Gelem lača k-i diz thaj dinem la vaś duј gālbenură. Dikh e love!

– Čhavea, tu aresesa baro bikinitōri, tha` dikh ke na sa si bikinimasqe and-o *živipen*; maj zoreales, na si bikinimasqe e bută xudinde tire dadenθar.

K-o agor, o manuś pučhlās vi le Florinos, e maj tikne čhaves:

– Tha` tuqe *plăcăjlās* tuqe i *kaisa*?

– Nić me na žanav, dadea!

– Sar? Vi tu bikindăn la?

– Na, dadea! Me gelem te dikhav mirre amales savo si nasvalo thaj ingerdem la lesqe. Vov lošardilās but kaj dinōm la lesqe thaj but naisardās manqe.

Rovindoј, o dad lias e čhaves pe čanga thaj phendās lesqe:

– Na žanav so keresa tu and-o tiro *živipen*, tha` so žanav si ke tu avesa jekh lačo manuś thaj kadaja si i maj importantō buti.

E štar kaise - amboldipen kerdo kaθar i Noemi Kordovan palal o Leon Magdan

1. Xramosaren and-e 5-6 rëndură palal so vakărel pes and-o dino təksto! **4 pùnttură**
2. Ambolden rumunikanes o təksto dino maj opre! **6 pùnttură**
3. Nakhaven i sintagma **o lačo manuś čhavo** andar le savorre 8 kèzură (nominativo, akuzativo, genitivo, dativo, lokativo, ablativo, sociativ-instrumentalo vi vokativo), vi ka-o jekhipen, vi ka-o butipen! **6 pùnttură**
4. Den i paradigma e kernavnăqi/ e verbosqi **dikhel** ka-e savorre vaxta e indikativone modosqe (o akanutno vaxt, o avutno vaxt, o imperfekto, o nakhlo vaxt thaj o po but sar perfekto vaxt)! **6 pùnttură**
5. Alosaren andar o dino star alava adžektivură! Xramosaren save substantivură determinisaren von! **8 pùnttură**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

1. Kana tume drabaren o oprutno təksto, kaθar o I-to Subijekto/ Subiectul I, so tume xatären? Xramosaren palal so tume mangel te phenen maj but, and-e 10 rëndură, p-i kadaja tema! **10 pùnttură**
2. Xramosaren, and-e 15-20 rëndură, palal **Sar siklăras le siklövnen jekh paramiči? Sar cirdasjekhe paramičaqo siklövipen?** **10 pùnttură**
3. Xramosaren, and-e 10 rëndură, so tume xatären andar o mothovipen: **Save si e žanglimata kaj das len le siklövnenqe palal i familia, i pakic thaj i profèsia?** **10 pùnttură**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

1. Keren jekh **butăqi fiša** savi šaj te utilizisaren/ labăren la ka-e klasaqo kotor **O pronòmbro/ i sarnavni, i šovto klàsa!** **10 pùnttură**
2. Vakăren, and-e 15-20 rëndură, palal **Sar siklăren le siklövnen jekh lirikano təksto? Save si e siklăripnasqe etàpe?** **10 pùnttură**
3. Prezentisaren, and-e 10-15 rëndură, **Sar keras i evalùacia and-e rromane čhibăqe òre? Save metode thaj instrumentură labăras/ utilizisaras?** **10 pùnttură**